

HLUBINNÁ TERAPIE, PSYCHOANALÝZA A JEJÍ VYUŽITÍ V PORODNÍ ASISTENCI, OTTO RANK- PSYCHOTERAPIE PORODNÍHO TRAUMATU

Anna Junová

Nikola Dolanská

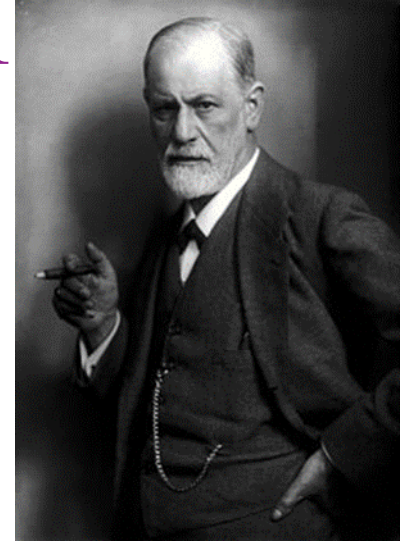
3APA

HLUBINNÁ TERAPIE

- alternativní forma psychoanalýzy, která pracuje s podvědomím klienta
- hlubinná terapie = jde až do hloubky k samotnému problému
- soustředí se na předem stanovený problém => otevře ho, vyčistí a odstraní
- ve většině případů terapeut pracuje s problémy v tomto životě, ale někdy se vrací i do minulých životů
- při této terapii je důležité mít silnou potřebu a vůli svůj problém vyřešit
- syntéza terapie za pomoci hluboké hypnózy a terapie bez pomoci hypnózy

- zásadní problémy pochází především z minulosti a dochází k tzv. reinkarnační terapii
- vše, co člověk prožil, je chronologicky uspořádáno na časové stopě (můžeme např. zjistit přesný čas narození). Jakýkoliv údaj na časové stopě můžeme najít vybavováním si na základě asociací (asociace = spojení představ tím, že jeden duševní obsah vybaví jiný v podobě představy nebo myšlenky proto, že dřívější zkušenosti se vyskytly spolu)
- Engram

PSYCHOANALÝZA A JEJÍ VYUŽITÍ V PORODNÍ ASISTENCI

- Zakladatel: Sigmund Freud (1856- 1939)
- Ve Francii se seznámil s **hypnózou** a **hypnotickou sugescí** jako metodou léčení hysterie
- Domníval se, že hysterikové jsou nemocní **potlačenými vzpomínkami**
- Pomocí hypnózy lze od nemocného získat informaci o vzniku jeho symptomů, přitom tyto informace pacient v bdělém stavu nedovede podat vůbec nebo jen nedokonale
- Freud byl ale přesvědčen, že hypnóza je nadměrně sugestivní a nahradil ji proto tzv. **volnou asociací** → takto se formulovala psychoanalýza jako metoda léčení psychických poruch
- Soustředí se na **nevědomé procesy** a **obsahy**

Vrstvy psychiky:

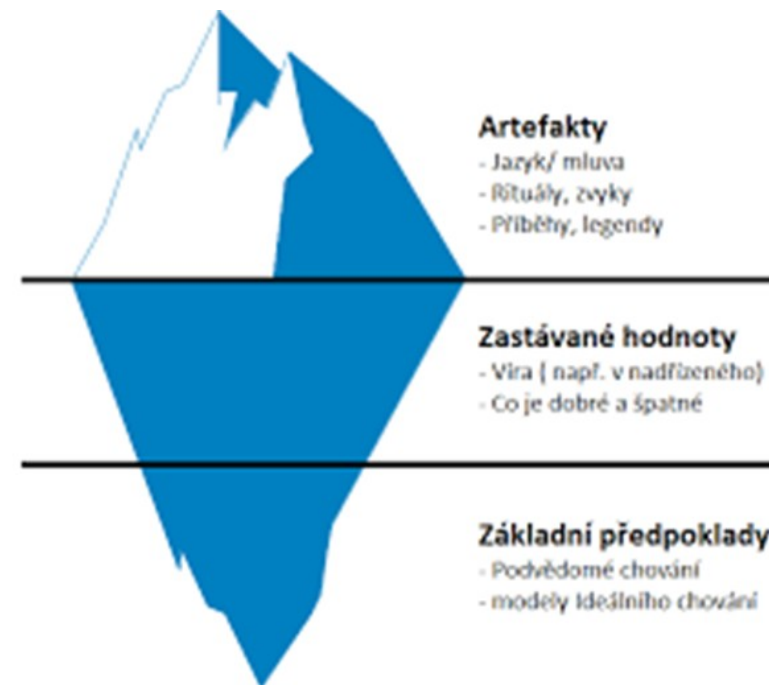
- *Vědomí* - snadno přístupné
- *Předvědomí* - jsme si schopni uvědomit pokud chceme
- *Nevědomí* - poznatelné pouze zprostředkovaně z nevědomých projevů (gestikulace, chybné úkony, přerěknutí...), neurózy, symboliky ve snech

Freudův strukturální model psychiky:

- V tomto modelu Freud dělí psychiku do 3 základních struktur:
 - **ID** (ono) - zde vládnu pudy a principy slasti, vášně, libido...
 - **EGO** (já) - funguje na principu reality, důležitou roli hrají zkušenosti jedince, sféra vnímání.
 - **SUPEREGO** (nadjá) - zahrnuje svědomí, ideální ego, zvnitřněné hodnoty a morálka společnosti.

- Psychoanalýza obsahuje mnoho teorií vývoje osobnosti, rozlišujících vývoj osobnosti do několika období:

- Stadium orální
- Stadium anální
- Stadium falické
- Stadium latence
- Stadium genitální

Jak psychoanalýza probíhá?

- Psychoanalýza probíhá v pravidelných padesátiminutových setkáních s psychoanalytikem optimálně čtyřikrát až pětkrát v týdnu.
- Stabilní a důvěrné uspořádání , které se odehrává na hlubší rovině
- Výrok Sigmunda Freuda: *"Jdi do sebe, do svých hlubin a nejprve poznej sám sebe, pak pochopíš, proč jsi musel onemocnět, a snad se tomu, abys dál churavěl, vyhneš."*
- Psychoanalýza poskytuje příležitost dojít k trvalejší vnitřní změně a ucelenějšímu a hlubšímu porozumění sobě samému
- Psychoanalýza přispívá ke zvýšení kapacity prožívat v životě uspokojení a cítit se svobodněji
- Jedním z cílů psychoanalýzy je osvojení si metody sebeanalýzy
- Psychoanalýza je narozdíl od jiných terapií **dlouhodobá** záležitost

Psychoanalytické metody

1. Volné asociace – podobné hypnóze

- představuje velmi přínosnou metodu v poznávání nitra člověka a v odhalování jeho skrytých problémů, které se mohou navenek projevit v oblastech, kde je to nejméně očekáváno a ovlivňovat tak život jedince

2. Výklad snů – práce se symboly

- Freud považoval sny za klíč k nevědomí, za zdroj informací, které by mohly vést k odhalení pocitů, jakých se pacient snaží zbavit. Právě těch, co způsobují lidské napětí, stres a nervozitu

3. Analýza činností- přerážek, nutkavých činností, minulých zkušeností

Obranné mechanismy

- ochrana před ohrožujícími myšlenkami nebo přáními (vina, stud), které vyvolávají úzkost
- působí na nevědomé úrovni
- **Vytěsnění**
- **Sublimace**
- **Regrese**
- **Fixace**

Otto Rank psychoterapie porodního poranění

- Otto Rank 1884 – 1939
- rakouský psychoanalytik
- jedním z prvních žáků Sigmunda Freuda - vlastní teorie porodního traumatu
- Otto Rank byl v roce 1924 prvním, kdo se porodním traumatem vážně zabýval - jeho myšlenky nejprve Freud přivítal, ale posléze zavrhl pro jejich neslučitelnost s vlastními názory
- knihu Porodní trauma vydal 1924 (Das Trauma der Geburt), samotný termín pochází od Sigmunda Freuda (Výklad snů 1909)

- v práci Porodní trauma z roku 1924 představil Rank systém, ve kterém předkládá myšlenku, že úzkost, ke které dochází během porodu, je šablonou pro všechny následné úzkosti, které člověk zažije v průběhu života
- Rank předpokládal, že oddělení a následné odstavení dítěte od matky při porodu je půdou, ze které vyrůstají pozdější neurózy všeho druhu a že mužská sexuální touha představuje podvědomé přání vrátit se do lůna
- pobyt v matčině lůně = rajská situace bezpodmínečného přijetí a snadného uspokojování všech potřeb => končí porodem
- nejhlubším přáním ovládajícím lidskou mysl je touha po návratu k nitroděložní existenci (častý zdroj úzkosti u dětí i dospělých)
- touha po návratu do dělohy se může projevit např. v chování a zvláštностech dítěte (stále kladení otázek)

- trauma separace je podle Ranka navíc zvýrazněno traumatem během porodu
- tvrdil, že všechny neurotické poruchy dýchání (astma), které znovu navozují pocit dušení, se přímo vztahují k fyzické reprodukci porodního traumatu. Extenzivní neurotické bolesti hlavy (migréna) se vztahují k obzvláště bolestivé etapě porodu spojené s průchodem hlavičky dítěte.
- v jeho chápání lidské psychiky, podpořeném dlouholetou praxí úspěšného psychoanalytika, přišel s takovou konstrukcí psychoanalýzy, která zahrnovala individuální znovuprožití traumatu zrození a byla zaměřena přímo na následky porodní zkušenosti

- Rank tedy chápal porodní zkušenost, při které dítě přechází ze stavu spokojeného spojení s matkou do stavu násilného oddělení, nejen jako nevyhnutelné trauma, ale také jako základ, či jádro podvědomí.
- Strach při zrození (tzv. „prastrach“) však zároveň zabraňuje tvorbě vzpomínek na předchozí příjemný pocit

Odbourání porodního trauma

- Rank uvádí mnoho prostředků, kterými se člověk snaží zvládnout porodní trauma, ať už je to prostřednictvím snů, náboženství nebo umělecké tvořivosti. Další reálná možnost alespoň částečného dosažení prvotního stavu dokonalé příjemnosti je při koitu
- jednou z možností je pak vytvoření nové lidské bytosti, s níž se může člověk ztotožnit
- nejdokonalejšího možného odbourání následků porodního traumatu však lze podle Ranka dosáhnout pouze prostřednictvím psychoanalýzy (podle Ranka dochází během psychoanalýzy k jasným, ale nevědomým vzpomínkám, k napodobení nitroděložní polohy, či prožívání zvláštností vlastního porodu. Tato specifika nemohou vzniknout následkem vědomých vzpomínek nebo pomocí fantazií, protože předem nejsou nikomu známy)

Děkujeme za pozornost.

